

The background of the slide features a close-up photograph of several ripe wheat ears, their golden-brown heads swaying slightly, set against a dark, out-of-focus background.

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

OKRUGLI STOL

REVITALIZACIJA PROIZVODNJE STARIH SORTI U REPUBLICI HRVATSKOJ

**ZAKON O SJEMENU, SADNOM MATERIJALU I PRIZNAVANJU SORTI
POLJOPRIVREDNOG BILJA – DVOJBE I IZAZOVI**

Ministarstvo poljoprivrede

Zagreb, 16. ožujka 2021.

ZAKON O SJEMENU, SADNOM MATERIJALU I PRIZNAVANJU SORTI POLJOPRIVREDNOG BILJA

- **Zakon o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja** (Narodne novine, br. 140/05, 35/08, 25/09, 124/10, 14/11, 55/11, 115/18 i 32/20); temeljni je zakon koji uređuje područje sjemenarstva i rasadničarstva u Republici Hrvatskoj.

NOVI ZAKON:

- Uređeniji sustav proizvodnje, stavljanja na tržište i uvoza poljoprivrednoga reproduksijskog materijala
- Usklađuje nadležnosti i inspekcijski nadzor
- Provedba jedinstvenog sustava poljoprivrednoga sjemenarstva i rasadničarstva
- Kvalitetan i isplativ prinos

ZAŠTO IZMJENE POSTOJEĆEG ZAKONA?

- Rast sektora sjemenarstva 23 % u protekle tri godine
- **Svake godine oko 20 posto sjemena u strukturi biljne proizvodnje krajnje je niske kvalitete**
- Od lošeg sjemena nije moguće izračunati normu sjetve i dolazi do pada proizvodnje
- **Doradom sjemena sprječava se širenje bolesti, korova i štetnih organizama**
- **Težimo kvalitetnim, visokim i stabilnim prinosima**

EU DIREKTIVE

- Da bi se sjeme stavilo na tržište u bilo kojoj državi članici, ono mora proći proces certifikacije prema direktivama EU.
- Novi Prijedlog zakona o sjemenu uvodi pojam „sjeme s poljoprivrednog gospodarstva“.

"SJEME S POLJOPRIVREDNOG GOSPODARSTVA"

- Prijedlog zakona o sjemenu uvodi pojam „Sjeme s poljoprivrednog gospodarstva“
- Poljoprivrednici za vlastite potrebe proizvode sjeme i koriste ga na svom gospodarstvu, a **nisu obvezni proći postupak certifikacije sjemena**
- **Prinosi nedorađenog sjemena niži su od certificiranog sjemena**, a njegovom doradom se prinosi povećavaju do gotovo 3 tone, kao i dohodak od 1-2 tisuće kuna

"SJEME S POLJOPRIVREDNOG GOSPODARSTVA"

- Obaveza dorade radi suzbijanja širenja bolesti i korova i za sjeme koje proizvedu poljoprivredni proizvođači na velikim površinama, većinom ratarskog bilja.
- Snijet (*Tilletia spp.*) je jedna od najraširenijih bolesti strnih žitarica koja se širi zaraženim sjemenom, a urod zaraženih usjeva je toksičan za ljude i životinje

IZUZEĆA OD OBAVEZE DORADE
za male i eko proizvođače te autohtone sorte

MALI I EKO PROIZVOĐAČI I AUTOHTONE SORTE

- Prodaja plodova dobivenih od sjemena neregistriranih sorti neće se mijenjati niti dodatno regulirati
- Malim proizvođačima se ne zabranjuje da za potrebe proizvodnje hrane obavljaju sjetvu sjemena iz vlastitog uzgoja od materijala sorti koje nisu registrirane, niti ih ograničava u stavljanju plodova na tržište dobivenih od tih sorti
- Mali i ekološki proizvođači, hobisti, vrtlari i „kumice s placa“ BEZ novih nameta i ograničenja u smislu proizvodnje vlastitog sjemena za vlastite potrebe
- Proizvodi od sjemena autohtonih i tradicijskih sorti će se i dalje moći prodavati na našim tržnicama
- **Pravilnik utvrđuje obavezu dorade prema:**
- **Veličini poljoprivrednog gospodarstva**
- **Ukupnoj godišnjoj količini sjemena s poljoprivrednog gospodarstva**

NACIONALNI PROGRAM OČUVANJA I ODRŽIVE UPORABE BILJNIH GENETSKIH IZVORA ZA HRANU I POLJOPRIVREDU

- Očuvanje postojećih autohtonih i tradicijskih sorti poljoprivrednog bilja
- Nacionalne sortne liste - pojednostavljeni način upisa autohtonih sorti bez certifikacije
- Analizirano i popisano preko 4 tisuće „sorti”
- Udrugama i proizvođačima neometano trženje

DODATNA POBOLJŠANJA U SJEMENARSTVU

- Regulira stavljanje na tržište reproduksijskog materijala za izvoz
- Uređuje internet trgovinu sjemenom
- Definira odgovornost dobavljača
- Odvaja postupak priznavanja sjemena i sadnog materijala
- Sustav ekvivalence
- Opisna sortna lista

PODRŠKA STRUKE

- Hrvatsko agronomsko društvo
- Društvo agronoma Osijek
- Fakultet agrobiotehničkih znanosti Osijek
- Visoko gospodarsko učilište u Križevcima
- Institut za jadranske kulture i melioraciju krša Split
- Institut za poljoprivrednu i turizam Poreč
- .....

ODGOVORI NA ČESTO POSTAVLJANA PITANJA

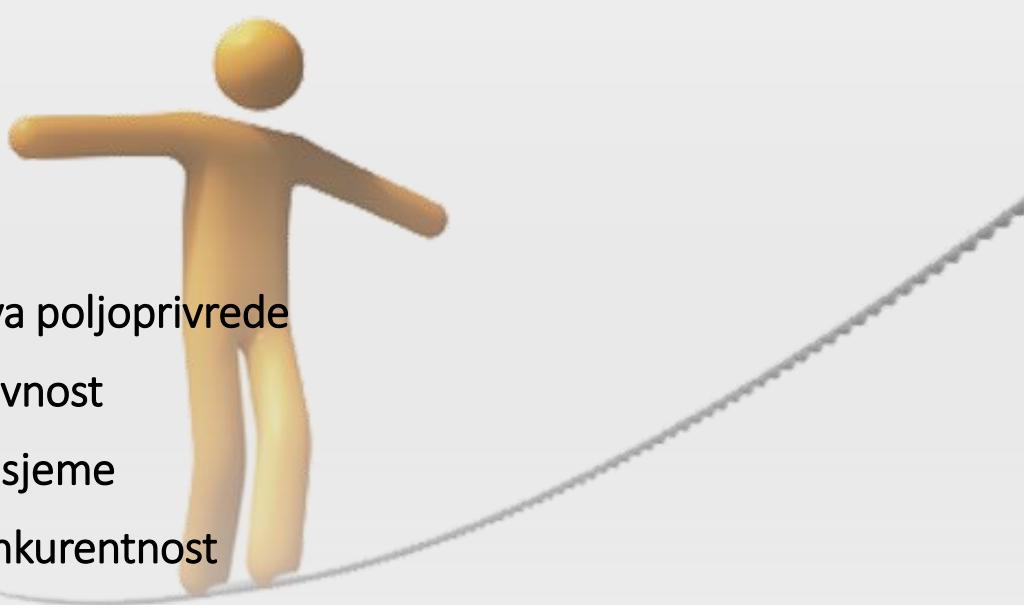

- **Novi Zakon ne ograničava načela ekološke proizvodnje** i ne ugrožava gensku raznolikost tradicijskih poljoprivrednih sorti
- Nacionalne sortne liste sjemena i sadnog materijala uvest će **stare, autohtone, lokalne i ugrožene sorte na lokalno tržište i u sustav državnih potpora**
- **Prodaja plodova** dobivenih od sjemena neregistriranih sorti neće se mijenjati niti dodatno regulirati
- Proizvođačima se **ne zabranjuje** da za potrebe proizvodnje hrane obavljuju sjetvu sjemena iz vlastitog uzgoja od materijala sorti koje nisu registrirane, **niti ih ograničava** u stavljanju plodova na tržište dobivenih od tih sorti

ZAKLJUČAK

- Obveza Ministarstva poljoprivrede
- Poboljšati produktivnost
- Zdravo i kvalitetno sjeme
- Modernizacija i konkurentnost

HVALA NA PAŽNJI !